

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Amplificatio Belli crudelis Philipp. 14. n. 8. Per causas efficientes, effecta,
comparata, &c. Capvt XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

potius, quam officina nequitia, diuersorium flagitiorum omnium. Ipse vero quemadmodum compositus, & delibuto capillo passim per forum volitet, cum magna caterua togatorum videtis iudices, ut omnes despiciat, ut hominem prae se neminem putet, ut se solum beatum, solum potentem putet.

*Amplificatio rapacitatis 2. Philipp.
num. 65.*

Per partium enumerationem, & Comparata.

CAPVT XXXI.

IN eius igitur copias cum se subito ingurgitauisset, exultabat gaudio persona de Mimo, modo egens, repente diues. Sed ut est apud Poetam nescio quem, male parata, male dilabuntur. Incredibile, ac simile portenti est, quoniam modo illa, tam multa, quam paucis non dico mensibus, sed diebus effuderit, maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa, & lauta supellex, & magnifica multis locis, non illa quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis. Horum paucis diebus, nihil erat. Quae Charybdis tam vorax? Charybdis dico, quae si fuit, fuit animal vnum, fuit Oceanus, medius fidius vix videret tot res, tam dissipatas, tam distantibus in locis positas, tam cito absorbere potuisse. Nihil erat clausum, nihil obsignatum, nihil scriptum, apotheca tota nequissimis hominibus condonabantur, alia mimi rapiebant, alia mimae, domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum, totos dies potabatur, atque id locis pluribus: suggererantur etiam saepe (non enim semper iste felix) damna aleatoria, conchyliatis. Cui Pompeij peristromatis, seruorum in cellis, lectos stratos videres. Quam obrem desinite mirari, haec tam celeriter esse consumpta, non modo vnus patrimonium, quamuis amplum, ut illud fuit, sed vrbes, & regna celeriter tanta nequitia deuorare potuisset.

Fit per subiectionem ante oculos cum vibrata quadam orationis celeritate.

*Amplificatio luctuosi spectaculi de bonis
Cnei Pompeij hastae subiectis.*

Per hypotyposin, sustentationem, epiplexin, &c. 2. Philipp. n. 64.

CAPVT XXXII.

HAstae posita pro aede Iouis Statoris bona, miserum me! consumptis enim lachrymis, tamen infixus, animo haeret dolor, bona inquam, Cnei Pompeij magni, voci acerbissimae subiecta praeconis, vna in illa re feruitur oblita ciuitas ingemuit, seruentibusque animis, gemitus tamen populi Romani liber fuit expectantibus omnibus, quoniam esset tam impius, tam demens, tam Dijs, hominibusque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inuentus est nemo praeter Antonium, praesertim cum tot essent circa hastam illam, qui auderet, quod omnium fugisset, & formidasset audacia. Tanta igitur te stupor oppressit, vel ut verius dicam tantus furor, ut primum cum sector sis isto loco natus, deinde cum Pompeij sector, non te execrandum populo Romano, non detestabilem, non omnes tibi Deos, omnes homines, & esse inimicos, & futuros scias.

Ei haec plena, artificiosa, & grauis. Primum, quam appositè interiecta, luctuosa, parenthesis. Bona (miserum me) deinde, vide ut suspendit animos. *Expectantibus omnibus quoniam esset tam impius.* Postremo, quae fulmina exclamationum. *Tantus igitur te stupor oppressit, &c.*

Amplificatio Belli crudelis Philipp.

14. n. 8.

Per causas efficientes, effecta, comparata, &c.

CAPVT XXXIII.

Bellum inexpiabile infert quatuor Coss. vnus omnium latronum terribimus: gerit idem bellum cum senatu, populoque Romanis, quanquam ruit ipse suis cladibus, pestem, vastitatem, cruciatum, tormenta denuntiat. Dolabella serum, & immane facinus, quod nulla barbaria posset ignoscere, id Deorum consilio factum esse restatur, quaeque facturus esset in hac vrbe, nisi cum hinc ipse Iupiter ab hoc templo, atque omnibus repu-

lisset

lisset, declarauit in Parmensium calamitate, quos optimos viros, honestissimosque homines, maximè cum auctoritate huius ordinis, populi que R. dignitate coniunctos, crudelissimis exemplis interemit: prodigium illud, & portentum L. Antonius in figne odium omnium hominum, vel si etiam Diij oderint, quos oportet, omnium Deorum. Refugit animus P. C. ea que formidat dicere, quæ L. Antonius in Parmensium liberis, & coniugibus effecerit, quas enim turpitudines Antonij libenter subierunt, easdem per vim lætantur alijs se intulisse. Sed vis calamitosa est, quam illis intrulerunt, libido flagitiosa, qua Antoniorum oblita est vita. Est igitur quisquam, qui hostes appellare non audeat, quorum scelere crudelitatem Carthaginiensium victam esse fateantur, qua enim in vrbe tam immanis Annibal capta, quam in Parma surrepta Antonius, nisi forte huius colonia, & cæterarum, in quas eodem est animo, non est hostis Antonius putandus. Si vero colonia-rum, & municipiorum sine vlla dubitatione hostis est, quid tandem huius cæteris virbis, quam ille ad expiendas egestates latrocinij sui concepiuit, quam iam pridem merator, & callidus decempeda sua saxa diuiserat. Recordamini per Deos immortales P. C. quid hoc biduo rimuerimus à domesticis hostibus rumoribus improbissimis dissipatis. Quis libertos, quis coniugem aspiciere poterat sine steru? quis domum? quis recta? quis larem familiarum. Iam aut foedissimam mortem omnes, aut miserabilem fugam cogitabant. Hæc à quibus timebantur, eos hostes appellare dubitamus: grauius si quis attulerit, nomen libenter assentiar, hoc vulgari contentus vix sum, leuiore non vtor.

Amplificatio criminis iniustati 6. Verr. n.
67.68.69.

Per adiuncta, & varias figuras.
CAPVT XXXIV.

LEx maximo conuentu Syraculis in foro, ne quis fortè me in crimine obscuro versari, atque affingere aliquid suspitione hominum arbitretur, in foro, inquam, Syraculis stens, Deos hominesque conestans, clamare cœpit, candelabrum factum è gemmis, quod in Capitolium missurus esset, quod in templo clarissimo, populo R. monumen-

tum suæ societatis, amicitiaque esse voluisset: Id sibi Caium Verrem abstulisse, de cæteris operibus, ex auro, & gemmis, quæ sua penes illum essent, se non laborare: Hoc sibi eripi miserum esse, & indignum. Id etsi antea iam mente, & cogitatione sua, fratrisque sui consecratum esset: Tamen tum se in illo conuentu ciuium Romanorum dare, donare, dicere, consecrare Ioui optimo maximo, testè que ipsum Iouem suæ voluntatis, ac religionis adhibere. Quæ vox? quæ latera? quæ vires huius vnus criminis querimoniam possint sustinere? Rex Antiochus, qui Romæ ante oculos omnium nostrum biennium fere comitatu regio, atque ornatu fuisset, is cum amicus, & socius populi Romani esset amicissimo patre, auro, maioribus antiquissimis, & clarissimis, opulentissimo, & maximo regno, præceptus è prouincia populi Romani exturbatus est. Quemadmodum hoc accepturas nationes exteræ: Quemadmodum huius tui facti famam in regna aliorum, atque in vltimas terras peruenturam putasti. Cum audierint à Prætoribus populi R. in prouincia violatum Regem, spoliatum hospitem, eiectum socium populi Ro. atque amicum. Nomen vestrum, populi que Ro. odio, atque acerbitati, scitote nationibus exteris, iudices futurum, si istius hæc tanta iniuria impunita discesserit. Sic omnes arbitrantur, præsertim cum hæc omnino fama de nostrorum hominum auaritia, & cupiditate percrebuerit, non istius solius hoc esse facinus, sed eorum etiam qui approbarint. Multi Reges, multæ liberæ ciuitates, multi priuati opulenti, ac potentes habent profecto in animo capitolium sic ornare, vt templi dignitas, imperijque nostri nomen desiderat, qui si intellexerint, intuerse regali hoc dono, grauius vos tulisse: grata fore vobis, populoque R. sua studia, ac dona arbitrabantur. Sin hoc vos in Rege, tam nobili, in re tam eximia, in iniuria, tam acerba, neglexisse audierint. Non erunt tam amentes, vt operam, curam, pecuniam impendant in eas res, quas vobis gratas fore non arbitrantur. Hoc loco Qu. Catule te appello, loquor enim de tuo clarissimo, pulcherrimoque monumento, non iudicis solum seueritatem in hoc crimine, sed propè inimici, atque accusatoris vim suscipere debes, tuus est enim honos in illo templo senatus, populi que R. beneficio, tui nominis æterna memoria simul, cum templo illo consecratur.